

Sygn. akt I C 1147/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 grudnia 2014 roku

Sąd Rejonowy dla Warszawy - Śródmieścia w Warszawie, I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Joanna Dalba

Protokolant: Anna Szwed

po rozpoznaniu w dniu 12 grudnia 2014 roku w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa R. J.

przeciwko (...) S.A. w W.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego (...) S.A. w W. na rzecz powoda R. J. kwotę 45.733,08 zł (słownie: czterdzieści pięć tysięcy siedemset trzydzieści trzy złote i osiem groszy) wraz z ustawowymi odsetkami od:

- kwoty 34.933,08 zł (słownie: trzydzieści cztery tysiące dziewięćset trzydzieści trzy złote i osiem groszy) od dnia 6 sierpnia 2011 r. do dnia zapłaty;

- kwoty 10.800,00 zł (słownie: dziesięć tysięcy osiemset złotych) od dnia 21 września 2011 r. do dnia zapłaty;

2. w pozostałym zakresie powództwo oddała;

3. zasądza od pozwanego (...) S.A. w W. na rzecz powoda R. J. kwotę 6.360,00 zł. (słownie: sześć tysięcy trzysta sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 2.400,00 zł. (słownie: dwa tysiące czterysta złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

4. nakazuje pobrać od pozwanego (...) S.A. w W. na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie kwotę 1.514,14 zł (słownie: jeden tysiąc pięćset czternaście złotych i czternaście groszy) tytułem kosztów poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa.

Sygn. akt: I C 1147/12

UZASADNIENIE

W pozwie złożonym w dniu 20 stycznia 2012 roku (data prezentaty) powód R. J. wniósł o zasądzenie od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwoty 46.504,00 złote na którą składają się kwota 35.704 złote wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 23 lipca 2011 r. do dnia zapłaty i kwota 10.800 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 29 września 2011 r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu, według norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że żądanie zapłaty kwoty 35.704 złote stanowi odszkodowanie z tytułu naprawy samochodu marki S. (...), o numerze rej. (...), zaś kwota 10.800 złotych odpowiada kosztom najmu samochodu zastępczego w okresie od 23 czerwca 2011 roku do dnia 20 września 2011 roku. (**pozew z załącznikami – k. 1 – 9**).

W odpowiedzi na pozew złożonej w dniu 15 czerwca 2012 r. (data nadania- k.30) pozwany (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. – reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika (pełnomocnictwo – k. 17) - wniósł o oddalenie powództwa oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych. **(odpowiedź na pozew – k. 15-28)**

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 22 czerwca 2011 roku R. J. zgłosił (...) S.A. z siedzibą w W. (dalej (...) S.A.) szkodę majątkową polegającą na uszkodzeniu jego samochodu marki S. (...) o nr rej. (...) w dniu 14 maja 2011r. Sprawca szkody - M. K.- posiadał ubezpieczenie OC w (...) S.A., zaś zgłoszenie zostało zarejestrowane pod numerem (...). **(bezsporne, akta szkody k.46).**

Z uwagi na niemożność korzystania z pojazdu wskutek kolizji, poszkodowany R. J. w dniu 23 czerwca 2011 r. zawarł ze Z. S. prowadzącym działalność gospodarczą pod firmą (...) umowę najmu zastępczego samochodu osobowego marki F. (...) o numerze rejestracyjnym (...) na czas od dnia 23 czerwca 2011 r. do odwołania. Strony ustaliły przy tym, że stawka czynszu wynosić będzie 120,00 złotych brutto za każdą rozpoczętą dobę korzystania z pojazdu **(umowa najmu nr (...) z dnia 23 czerwca 2011 r.- k.8).**

W dniu 4 sierpnia 2011 samochód sprawcy wypadku z uwagi na uszkodzenia został zdemontowany, zaś decyzją Prezydenta W. z dnia 17 sierpnia 2011 roku – wyrejestrowany. **(zaświadczenie o demontażu - k.40, decyzja – k.41).**

Po zakończeniu postępowania likwidacyjnego w dniu 20 września 2011 roku (...) S.A. odmówił wypłaty odszkodowania, podnosząc wątpliwości co do zaistnienia uszkodzeń w okolicznościach podanych przez powoda. **(akta szkody – k.138).**

Koszt najmu pojazdu zastępczego za okres 90 dni tj. od dnia następnego po zgłoszeniu szkody tj. 23 czerwca 2011 roku do dnia pisemnej odmowy wypłaty odszkodowania przez (...) S.A. w dniu 20 września 2011 roku wyniósł 10.800,00 złotych. **(zeznania powoda- k.46-48, k.231-232, umowa najmu nr (...) z dnia 23 czerwca 2011 r.- k.8).**

Kosz naprawy samochodu marki S. (...) o nr rej. (...) w autoryzowanej stacji obsługi wynosi 34.933,08 złotych brutto **(opinia biegłego J. C. – k. 139-162).**

Samochód marki S. (...) o nr rej. (...) nie był środkiem trwałym w ramach prowadzonej przez R. J. działalności gospodarczej w związku z czym nie przysługiwało uprawnienie do obniżenia podatku należnego o kwotę podatku naliczonego. **(zeznania świadka R. J. –k. 231-232).**

Powyższy stan faktyczny w sprawie został ustalony na podstawie zgromadzonych w sprawie dokumentów, w oparciu o wnioski z opinii biegłego oraz uzupełniającej opinii biegłego J. C. z zakresu techniki samochodowej. (k.139-162, k.198-204), a także zeznania świadka M. K. (k.42-43) i zeznania powoda R. J. (k.46-48, k.231-232).

Sąd podzielił wnioski zawarte w opinii oraz uzupełniającej opinii J. C. biegłego z zakresu techniki samochodowej w zakresie możliwości zaistnienia okoliczności wypadku drogowego wskazanych przez powoda oraz kosztów naprawy samochodu marki S. o nr rej. (...). Biegły sądowy z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych, techniki samochodowej nie wykluczył, że do uszkodzenia pojazdu marki S. (...) mogło dojść w okolicznościach wskazanych przez powoda. Biegły wskazał, że charakter uszkodzeń jest typowy dla przedstawionego przebiegu zdarzenia. Opinie te zostały sporządzone rzetelnie i dokładnie. Udzielają wyczerpujących odpowiedzi na zadane pytania, są logiczne, spójne i pozbawiona nieścisłości. Co prawda pierwsza opinia była kwestionowana przez pozwanego, jednakże biegły odniósł się do zarzutów w opinii uzupełniającej, której pozwany nie kwestionował. Nadto nie zachodzą przy tym żadne powody osłabiające zaufanie do wiedzy, kompetencji, doświadczenia czy bezstronności sporządzającego je biegłego.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadka M. K. oraz powoda R. J., albowiem były spójne i logiczne, nadto korespondowały z opinią biegłego J. C. biegłego z zakresu techniki samochodowej.

Sąd obdarzył również wiarą opinię i opinię uzupełniającą J. S. (k.62-66. k.104-106) jednakże były one irrelewantne dla rozpoznania istoty sprawy i nie stanowiły podstawy ustaleń faktycznych. Z uwagi na wskazywane przez biegłego braki w materiale dowodowym opinie te nie przesądzały, ani wykluczały czy do uszkodzeń pojazdu doszło w przedstawionym stanie faktycznym.

Sąd zważył, co następuje.

Powództwo zasługiwało w większości na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią przepisu art. 822 k.c., przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba, na której rzecz zostaje zawarta umowa ubezpieczenia.

Poza powyższym unormowaniem problematyka umów odpowiedzialności cywilnej uregulowana jest w przepisach szczególnych, tj. w przepisach ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. Nr 124, poz. 1152 z późn. zm.). Stosownie do przepisu art. 34 ust. 1 tejże ustawy z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia. Ubezpieczeniem tym objęta jest odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która kierując pojazdem mechanicznym w okresie trwania odpowiedzialności ubezpieczeniowej, wyrządziła szkodę w związku z ruchem tego pojazdu (art. 35 powołanej ustawy).

Zgodnie z art. 436 § 2 k.c. w razie zderzenia się mechanicznych środków komunikacji poruszanych za pomocą sił przyrody wymienione osoby mogą wzajemnie żądać naprawienia poniesionych szkód tylko na zasadach ogólnych. Zgodnie zaś z treścią art. 415 k.c., kto z winy swej wyrządził drugiemu szkodę, obowiązany jest do jej naprawienia.

Definicja szkody sprowadza się do ujemnych dolegliwości powstałych w wyniku czyjegoś bezprawnego działania i - przy szkodzie o charakterze materialnym - dotyczy przede wszystkim uszczerbku powstałego w majątku poszkodowanego.

Stosowanie do dyspozycji art. 361 k.c., zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. Przy czym naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł, oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono.

Jak natomiast stanowi art. 363 § 1 k.c., naprawienie szkody powinno nastąpić, według wyboru poszkodowanego, bądź przez przywrócenie stanu poprzedniego, bądź przez zapłatę odpowiedniej sumy pieniężnej. Jednakże gdyby przywrócenie stanu poprzedniego było niemożliwe albo gdyby pociągało za sobą dla zobowiązanego nadmierne trudności lub koszty, roszczenie poszkodowanego ogranicza się do świadczenia w pieniądzu. Z powyższego jednoznacznie wynika, że szkoda sprowadza się do ogółu dolegliwości powstałych w wyniku uszczerbienia majątku poszkodowanego. Co do zasady odpowiedzialność odszkodowawcza spoczywa wówczas na sprawcy powodującego ją zdarzenia.

Z treści przywołanych przepisów wynika więc, że w przypadku objęcia pojazdu sprawcy wypadku umową odpowiedzialności cywilnej, odszkodowanie to powinien wypłacić ubezpieczyciel. Jest to odstępstwo od zasady osobistej odpowiedzialności sprawcy, ograniczone jednak wysokością sumy ubezpieczenia. Wynika ona jednoznacznie z treści art. 415 k.c.

Wskazać należy, że sporne w niniejszej sprawie było czy uszkodzenia pojazdu powoda nastąpiły w wyniku zdarzenia, jak i koszt naprawy uszkodzeń samochodu z tytułu szkody.

Decydujące znaczenie miała w tej kwestii opinia pisemna biegłego sądowego. Biegły sądowy z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych, techniki samochodowej nie wykluczył uszkodzenia pojazdu marki S. (...) mogło dojść w okolicznościach wskazanych przez powoda. Biegły wskazał, że charakter uszkodzeń jest typowy dla przedstawionego przebiegu zdarzenia.

Jednocześnie opinia biegłego pozwoliła w sposób nie budzący żadnych wątpliwości określić wysokość celowych i uzasadnionych kosztów naprawy pojazdu.

Jak wynikało ze sporządzonej na potrzeby niniejszej sprawy opinii biegłego z zakresu techniki motoryzacyjnej koszt naprawy samochodu marki S. (...) o numerze rej. (...) w związku z uszkodzeniem w dniu 14 maja 2011 roku w autoryzowanej stacji obsługi wynosi 34.933,08 złotych brutto.

W toku postępowania likwidacyjnego pozwany odmówił wypłaty odszkodowania, zaś kwota dochodzona pozwem przez powoda tytułem należnego odszkodowania wynikająca z kosztów naprawy pojazdu wynosiła 35.704,00 złotych, a zatem roszczenie podlegało zatem uwzględnieniu w części w kwocie 34.933,08 złotych.

O prawie do dochodzenia w ramach odszkodowania kosztów najmu auta zastępczego wypowiadał się wielokrotnie Sąd Najwyższy. W orzeczeniu z dnia 5 listopada 2004 r. (sygn. akt II CK 494/03) Sąd Najwyższy potwierdził, że koszty najęcia samochodu zastępczego pozostają w normalnym związku przyczynowym z wypadkiem komunikacyjnym. Natomiast w orzeczeniu z dnia 8 września 2004 r. (sygn. akt IV CK 672/03) Sąd Najwyższy wskazał, że za normalne następstwo zniszczenia pojazdu służącego poszkodowanemu do prowadzenia działalności gospodarczej należy uznać konieczność czasowego wynajęcia pojazdu zastępczego w celu kontynuowania tej działalności w okresie, gdy szkoda nie została jeszcze naprawiona. W uzasadnieniu do wskazanego orzeczenia Sąd Najwyższy zważył ponadto, że wysokość odszkodowania ubezpieczeniowego świadczonego z tytułu ubezpieczenia OC jest zakreślona granicami odpowiedzialności cywilnej posiadacza, kierowcy samochodu. Do rozstrzygnięcia o odszkodowaniu ubezpieczeniowym przy ubezpieczeniu OC koniecznym jest sięgnięcie do ogólnych reguł Kodeksu cywilnego odnoszących się do zakresu odszkodowania, w szczególności do przepisu art. 361 § 1 i 2 k.c. Reguły te nakazują przestrzeganie zasady pełnego odszkodowania w granicach adekwatnego związku przyczynowego. Podstawową funkcją odszkodowania jest bowiem kompensacja, co oznacza, że odszkodowanie powinno przywrócić w majątku poszkodowanego stan rzeczy naruszony zdarzeniem wyrządzającym szkodę, nie może ono jednak przewyższać wysokości faktycznie poniesionej szkody. Utrata możliwości korzystania z rzeczy wskutek jej zniszczenia stanowi szkodę majątkową. (...) normalnym następstwem w rozumieniu art. 361 § 1 k.c. jest bardzo często niemożność korzystania z samochodu przez poszkodowanego, nie tylko w sytuacji jego uszkodzenia, ale również zniszczenia. Jeżeli więc poszkodowany poniósł w związku z tym koszty, które były konieczne, na wynajem pojazdu zastępczego, to mieszczą się one w granicach skutków szkodowych podlegających wyrównaniu.

Wobec powyższego w ocenie Sądu nie ulegało zatem żadnej wątpliwości prawo poszkodowanego do zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego zwłaszcza, że pojazd ten służył poszkodowanemu do celów prywatnych.

Wskazać co prawda należy, że czas niezbędny do samej naprawy pojazdu wynosił 5 dni (opinia biegłego – k.157), jednakże powód wskazał, że nie dysponował znaczącą kwotą ponad trzydziestu tysięcy złotych na naprawę pojazdu. W oczekiwaniu powoda na przyznanie odszkodowania potrzebował pojazdu do codziennych zadań. Pozwany dopiero w dniu 20 września 2011 roku odmówił powodowi wypłaty odszkodowania, zatem do tego czasu należy uznać wydatki z tytułu najmu za celowe i uzasadnione. Nie ulega wątpliwości, że powód wynajął samochód o niższym standardzie względem uszkodzonego auta, co wiązało się z niższą ceną najmu pojazdu niż gdyby najął pojazd tej samej klasy co uszkodzone auto. Takie działanie poszkodowanego można zakwalifikować nie jako zmierzające do powiększenia rozmiarów szkody, a wręcz przeciwnie do jej obniżenia (jako działanie minimalizujące szkodę).

Mając zatem na uwadze powyższe Sąd uznał, że pozwany jako ubezpieczyciel na podstawie umowy odpowiedzialności cywilnej zobowiązany był do naprawienia szkody przez wypłatę 45.733,08 zł, na którą składają się kwota 34.933,08 zł. z tytułu kosztów naprawy pojazdu marki S. (...) oraz kwota 10.800,00 z tytułu najmu pojazdu zastępczego.

Co zaś się tyczy żądanych odsetek wskazać należy, że w ramach obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych zakład ubezpieczeń udziela ochrony ubezpieczeniowej w stopniu, w jakim posiadacz lub kierowca jest zobowiązany w myśl przepisów prawa cywilnego do naprawienia szkody. Z powyższego wynika jednoznacznie, że ubezpieczyciel przyjmuje odpowiedzialność za zdarzenie w sytuacji udowodnienia, iż ubezpieczony jest zobowiązany do naprawienia szkody. Stosowanie bowiem do art. 13 ust. 1 ustawy z dnia o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. z 2003 r., Nr 124, poz. 1152) zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie lub świadczenie z tytułu ubezpieczenia obowiązkowego na podstawie uznania roszczenia uprawnionego z umowy ubezpieczenia w wyniku ustaleń, zawartej z nim ugody lub prawomocnego orzeczenia sądu.

Z art. 14 ust. 1 powyższej ustawy wynika, że zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie. Zawiadomienie ubezpieczyciela o wypadku rodzi po jego stronie obowiązek spełnienia świadczenia w ustawowym terminie. Niemniej jednak zgodnie z przepisem art. 817 § 2 k.c. gdyby wyjaśnienie w powyższym terminie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności ubezpieczyciela albo wysokości świadczenia okazało się niemożliwe, świadczenie powinno być spełnione w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże bezsporną część świadczenia ubezpieczyciel powinien spełnić w terminie przewidzianym w § 1 (tj. 30 dni).

Orzeczenie o odsetkach ustawowych w zakresie żądania dalszej kwoty odszkodowania Sąd oparł więc na przepisach art. 359 k.c. w zw. z art. 481 § 1 k.c. w zw. z art. 14 ust. 2 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych przyjmując, iż należy zasądzić odsetki ustawowe – od dnia 6 sierpnia 2011 roku do dnia zapłaty, mając na względzie okoliczność, iż powód zawiadomił ubezpieczyciela o szkodzie w dniu 22 czerwca 2011 roku, zaś 44 dniowy termin (30 dni +14 dni) wobec potrzeby wyjaśnienia niezbędnych okoliczności upłynął w dniu 5 sierpnia 2014 roku. Co do odsetek względem kwoty najmu pojazdu Sąd zasądził je od 21 września 2011 roku to jest od dnia następującego po ustaleniu całości kosztów najmu pojazdu. (por. pkt. 1 wyroku)

Z przyczyn wskazanych wyżej Sąd oddalił powództwo w pozostałym zakresie (punkt 2 wyroku).

Należy zaznaczyć, iż podstawową zasadą dotyczącą kosztów procesu jest zasada odpowiedzialności za wynik postępowania. Stosownie do art. 98 § 1 k.p.c. strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Z kolei zgodnie z dyspozycją art. 100 k.p.c., w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Sąd może jednak włożyć na jedną ze stron obowiązek zwrotu wszystkich kosztów, jeżeli jej przeciwnik uległ tylko co do nieznaczącej części swego żądania albo gdy określenie należnej mu sumy zależało od wzajemnego obrachunku lub oceny sądu.

W niniejszej sprawie Sąd niemal w całości uwzględnił powództwo (ponad 98%) w związku z czym należy przyjąć, że powód uległ jedynie w nieznaczącej części. Stąd też w oparciu o względy słuszności obciążył kosztami procesu jedynie pozwanego stosownie do wyniku postępowania, tj. stopnia uwzględnienia i nieuwzględnienia żądań.

Na koszty poniesione przez powoda składały się opłata od pozwu w kwocie 2.326,00 złotych oraz wypłacone biegłemu zaliczki na poczet opinii biegłego w kwocie 1600 złotych (700 zł +900 zł), koszty zastępstwa procesowego pełnomocnika w kwocie 2.400 złotych ustalone w oparciu o § 6 pkt. 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackich oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów

nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu oraz opłaty skarbowe od dokumentu pełnomocnictwa (2 x 17 zł).
(por. pkt. 3 wyroku)

Zgodnie zaś z art. 113 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, kosztami sądowymi, których strona nie miała obowiązku uiścić lub których nie miał obowiązku uiścić kurator albo prokurator, sąd w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji obciąży przeciwnika, jeżeli istnieją do tego podstawy, przy odpowiednim zastosowaniu zasad obowiązujących przy zwrocie kosztów procesu. W związku z tym, Sąd mając na uwadze obciążenie kosztami procesu w całości pozwanego Sąd nakazał pobrać od pozwanego kwotę 1.514,14 zł tytułem kosztów poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa (1067zł +447,14 zł – k.169, k. 210).

Mając powyższe na uwadze, orzeczono jak w 4 wyroku.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi pozwanego.

Dnia 10.01.2015 r.